

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/17/55

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	20.02.2017 Tallinnas,
Vaide esitamise aeg	09.01.2017 (registreeritud inspektsioonis 10.01.2017)
Teabevaldaja	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium aadress: Harju 11 e-posti aadress: info@mkm.ee
Vaide esitaja	MTÜ ARB aadress: Xxxxx xxxx, Xxxxx xxxx, Juuru vald, 79401 Raplamaa e-posti aadress: xxxxx.xxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata, kuna MKM-i valduses ei ole vaide esitaja poolt soovitud maakonnaplaneeringu tööfaile, mistõttu ei ole MKM-l võimalik väljastada tööfaile vaide esitaja poolt soovitud formaadis;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

- 27.12.2016 esitas MTÜ ARB MKM-le järjekordse teabenõude, milles palus väljastada Rail Balticu maakonnaplaneeringu failid DWG, DXF või muus sarnases töötlust võimaldavas formaadis.
- MKM keeldus teabenõude täitmisest lugedes teabenõude selgitustaotluseks põhjusel, et teabenõude täitmiseks tuleb teavet täiendavalt süstematiseerida ja analüüsida ning selle alusel uus teave dokumenteerida. Täiendavalt märkis MKM, et juhul kui oskate juba praegu välja tuua Teid huvitavad mõõtmist vajavad kohad Rail Baltic Pärnu maakonnaplaneeringus, palun esitage need võimalikult konkreetselt ning täpselt, et saaksime need Teile operatiivsemalt ning kogu materjali läbi töötlemata edastada.

3. 29.12.2016 palus vaide esitaja kõigepealt edastada trassi lõikude pikkused ning soovis ka kõik trassil olevate kurvide raadiusi.
4. Kuna teabenõudele vastamise tähtaja jooksul kõiki soovitud andmeid vaide esitajale ei edastatud, edastas vaide esitajale MKM-le 06.01.2017 täiendava pöördumise/teabenõude, milles teavitas, et ei nõustu sellega, et tema teabenõue loeti selgitustaotluseks ning soovib jätkuvalt 27.12.2016 teabenõudes küsitud faile.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Taotlesime koopiade väljastamist Rail Balticu trassikoridori joonistest DWG või sarnases mõõtmist võimaldavas formaadis seoses maakonnaplaneeringute avaliku aruteluga. Vastuses soovib MKM olemasolevate dokumentide väljastamist käsitleda selgitustaotlusena ning pakub omalt poolt mõõtmiste teostamist. Esialgsest kirjast jäi mulje, et nende poolsed mõõtmised saavad valmis kiiremini kui tähtaeg dokumentide väljastamiseks. Tegelikult ei saanud teabenõude tähtjaks ei dokumente ega mõõtmistulemusi.

Palun kohustada MKM-i väljastama küsitud Rail Balticu trassi joonised DWG või analoogses formaadis ning tuvastada teabenõude ümberkvalifitseerimise alusetus.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Andmekaitse Inspeksioon on pöördunud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (edaspidi MKM) poole järelepärimisega vaidemenetluses. Vaide kohaselt esitas MTÜ ARB juhatuse liige Xxxxx Xxxxxx 27.12.2016 MKM- le teabenõude, milles palus väljastada Rail Baltic (edaspidi RB) maakonnaplaneeringu failid DWG, DXF või muus sarnases töölust võimaldavas formaadis. Vaide esitaja on selgitanud, et failid on vajalikud trassi kohta käivate mõõtmiste teostamiseks esitamaks ettepanekuid Pärnu maakonnaplaneeringute avalikustamise käigus.

Andmekaitse Inspeksioon on tulenevalt eelnevast palunud MKM-il vastata järgnevatele seotud küsimustele:

1. Vaide esitaja küsis oma teabenõudes koopiaid failidest. MKM keeldus teabenõude täitmisest põhjusel, et teabenõude täitmiseks tuleb teavet täiendavalt süstematiseerida ja analüüsida. Palun selgitage, millise teabe analüüsimist ja süstematiseerimist ning uue dokumendi koostamist vaide esitaja poolt soovitud failide väljastamine nõuab?

RB raudtee maakonnaplaneeringute koostamine toimub riigihanke „Rail Baltic 1435 mm trassi Harju, Rapla ja Pärnu maakonnaplaneeringute teemaplaneeringute tehniline koostamine, asjakohaste detailplaneeringute, keskkonnamõju strateegilise hindamise ja keskkonnamõju hindamise ning raudtee eelprojekti ja raudteega seotud ehitiste eelprojektide koostamine“ (viitenumbri 140345) alusel valitud lepingulise konsultandi poolt valitud tarkvaras Mapinfo. Antud tarkvarast kaardimaterjalide ning nende osade ümbersalvestamine teistesse, laiemalt kasutatavatesse formaatidesse (DWG jms), on dokumentide süstematiseerimine. Et kõik andmed kanduksid edasi muutusteta, vajab konverteerimine teadaoleva info põhjal olulist ettevalmistust ning on ressursimahukas.

2. Vaide esitaja selgitas, miks ta just sellises formaadis faili vajab ning et pole oluline kui DWG formaadis joonis pole täielikult identne PDF formaadis joonisega, sest mõõtmiste teostamist see ei sega. Miks ei ole võimalik soovitud faili väljastada vaide esitaja poolt soovitud formaadis ka siis kui see ei ole viimases seisus?

Ei saa nõustuda vaide esitaja väitega, et jooniste ühtsus ei ole tähtis. On väga oluline, et välja antud informatsioon oleks kõigile ühesugune ning üheselt mõistetav. Samuti võib planeeringu-

lahendusest erineva materjali mõõtmine viia väärade tulemusteni ning väideten. Nende kontrollimine ning võrdlemine lõpliku planeeringulahendusega on ressursimahukas ja keeruline.

Täna on RB maakonnaplaneeringute joonised on koostatud täpsusastmes 1:20 000. Antud täpsusaste on optimaalne skaala joonobjekti tüüpi planeeringute koostamiseks. Oleme seisukohal, et antud täpsusaste võimaldab kõikidel huvitatud osapooltel teha soovitud mõõtmisi nii digitaalselt PDF kaartidelt kui ka paberjoonistelt (kättesaadav kõigis planeerimismenetlust läbiviivates maavalitsustes).

Ühtlasi on oluline välja tuua, et ettepanekud, mis maakonnaplaneeringute käigus esitatakse, kantakse planeeringujoonistele jooksvalt. Tulenevalt eelnevast ei ole MKM valmis välja andma dokumendi kavandil põhinevat informatsiooni. Materjalid, mida soovitakse mõõta, on suure tõenäosusega töötlemise ajaks vananenud ja võivad viia väärade järelduste tegemiseni enne lõppdokumendi valmimist.

Oleme valmis planeerimiskonsultandi abiga valmis läbi viima vaide esitajat huvitavaid konkreetseid analüüse ja mõõtmisi, mida oleme ka alustanud. Oleme näiteks 11.01.2017. a esitanud soovitud andmed trassikoridori pikkuste kohta.

RB Pärnumaa maakonnaplaneeringu avaliku väljapaneku järgselt toimus kaheksa planeeringulahendust tutvustavad avalikku arutelu. Nende käigus oli kõigil huvilistel võimalik tutvuda planeeringumaterjalidega (sh kaardid) ning esitada täiendavaid küsimusi.

3. Olete varasemalt selgitanud, et vaide esitaja poolt soovitud failid ei pruugi olla viimases seisus. Palun selgitage, kas DWG või PDF faili on muudetud peale seda kui DWG formaadis failist genereeriti PDF fail. Juhul kui ei ole, siis mille alusel väidate, et viimane versioon DWG formaadis failist ei ole viimases seisus?

Kinnitame, et planeeringumenetluse käigus, pärast planeeringulahenduse suunamist avalikule väljapanekule novembris 2016. a, on planeeringulahenduses (kaartidel) tehtud täiendusi. RB maakonnaplaneeringute avalikud arutelud Pärnumaal lõppesid 26.01.2017. a. Laekunud ettepanekute alusel luuakse lõplikud joonised planeeringute kehtestamiseks. Senini on lahendustes võimalikud muudatused ja materjalid ei ole lõplikud.

4. Juhul, kui vaide esitajale on siiski tema poolt soovitud teave väljastatud, siis palun edastada koopia vaide esitajale edastatud vastusest ka mulle.

MKM ei väljasta Rail Balticu maakonnaplaneeringu faile DWG, DXF või muus sarnases töötlust võimaldavas formaadis, kuna tegemist on tööfailidega ehk dokumendi kavanditega. Vastav selgitus on esitatud ka varasemalt vaide esitajale teiste samasisuliste teabenõuete ja selgitustaotluste esitamisel.

Vastavalt AvTS § 23 lg 1 punktile 1 keeldub teabevaldaja teabenõude täitmisest, kui taotletava teabe suhtes kehtivad juurdepääsupiirangud ja teabenõudjal ei ole taotletavale teabele juurdepääsuõigust. Tulenevalt AvTS § 35 lg 2 punktist 2 oleme tunnistanud asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks dokumendi kavandi ja selle juurde kuuluvad dokumendid enne nende vastuvõtmist või allkirjastamist teabenõudes nõutud ulatuses. Antud juhul ongi seda tehtud.

Oleme avalikkust teavitanud, et Maa-ameti geoportaali kitsenduste kaardirakenduses on käesoleva aasta algusest nähtav kavandatava RB raudteekoridori asukoht. Rakenduses on olemas vajalikud tööriistad tegemaks erinevaid mõõtmisi ning analüüse. Kaardirakenduse leiduvat infot uuendatakse jooksvalt. Eeldame, et nimetatud rakendus on PDF failide ning

paberdokumentide kõrval veelgi mugavam võimalus andmetega tutvumiseks ning analüüside (mõõtmiste) teostamiseks ning peaks rahuldama meie hinnangul ka vaide esitaja vajadusi.

Seoses MTÜ ARB vaidega tegi inspeksioon MKM-ile 17.01.2017 järelepärimise, millele vastasime 27.01.2017. Tulenevalt antud vastustest on Andmekaitse Inspeksioon pöördunud 3.02.2017 MKM-i poole täiendavate küsimustega, mille järgnevalt vastame.

1. Kas ma saan Teie vastustest õigesti aru, et vaide esitaja poolt soovitud maakonnaplaneeringu failide koostajaks on OÜ Reaalprojekti juhitud konsortsium ning failid on koostatud tema tarkvaras Mapinfo?

Rail Balticu ettevalmistustöid viib läbi OÜ Reaalprojekti poolt juhitud konsortsium koosseisus Hendrikson & Ko OÜ, Novarc Group AS, Kelprojektas UAB ja WSP Sweden. Hendrikson & Ko üld- ja regionaalplaneeringute osakonna juhataja Xxxxx Xxxxxx on kinnitanud, et Rail Balticu maakonnaplaneeringute joonised on üldistele strateegiliste planeeringutele iseloomulikult koostatud Eestis levinuima GIS tarkvaraga MapInfo.1 Märgime, et tööks vajalike vahendite valik on töövõtjale vaba, kui on omandatud selleks vajalikud litsentsid.

2. Kas ma saan Teie vastusest õigesti aru, et MKM-i valduses ei ole vaide esitaja poolt soovitud faile DWG, DXF või mõnes muus sarnases vormingus ning selleks, et teabenõudele vastata tuleks need enne vastavasse vormingusse ümber salvestada?

MKM-i valduses ei ole vaide esitaja poolt soovitud faile DWG või mõnes muus sarnases vormingus. Selliste materjalide kasutamise vajadust ei ole MKM-il siiani olnud ja PDF kujul materjalid on olnud piisavad.

3. Kelle valduses on vaide esitaja poolt soovitud tööfailid ja kes peaks need vajadusel ümber salvestama teabenõudja poolt soovitud formaati?

Tööfailid on OÜ Reaalprojekti juhitava konsortsiumi valduses. Töö valmimisel esitatakse andmed lepinguga ettenähtud kujul töö Tellijale (selleks on Tehnilise Järelevalve Amet).

Nagu ka eelmises punktis välja tõime ei ole tänaseni andmete kasutamist DWG, DXF või mõnes muus sarnases vormingus MKM-i töös tarvis läinud. Andmete salvestamiseks soovitud kujule enne planeeringu lõpplahenduse valmimist on vajalik antud töö maakonnaplaneeringute koostajalt täiendavalt tellida.

4. Palun selgitage, millist ettevalmistust vajab andmete teabenõudjale sobivasse formaati salvestamine ja milles suur maht seisneb (kui kaua see aega võtab)? Kas see tähendab seda, et enne konverteerimist on vaja eemaldada kaardikihid, mida teabenõudja ei ole küsinud ja mis ei kuulu avalikustamisele?

Edastame Hendrikson & Ko üld- ja regionaalplaneeringute osakonna juhataja Xxxxx Xxxxxx vastuse antud küsimuses: „Rail Balticu maakonnaplaneeringute joonised on üldistele strateegiliste planeeringutele iseloomulikult koostatud Eestis levinuima GIS tarkvaraga MapInfo. Maakonnaplaneeringute joonised on äärmiselt mahukad ja infoküllased. MapInfo haldab geoinfot maakonnaplaneeringutele vajalikus vormis, võimaldades geokodeerimist (objektide kaardiga erinevatel viisidel sidumist) ja objektide kohta informatsiooni pärimist.

AutoCad on seevastu joonestustarkvara, mida kasutatakse eelkõige projekteerimisel. Programm ei võimalda geoinformaatilisi päringuid ja ei ole seetõttu üldise planeerimise jaoks sobiv. Põhimõtteliselt on MapInfo üksikud andmekihid konverteeritavad AutoCadi formaati. Kujundus ja kaardiloetavus ei kannata küll kriitikat, kuid väikesemahuliste objektide puhul on see tehtav. Samas on antud juhul tegemist erakordselt mahuka infobaasiga, mille ülekandmine

AutoCadi ei ole meie arvutipargi võimsustega tehtav. Kaheldav on, kas selline kujundatud kaardiandmete üleviimine on üldse realistlik.

5. Kas salvestatud andmete ülekontrollimist peab teostama MKM-i ametnik või keegi teine?

Andmete ümbersalvestamisel tekkivate uute andmete õiguse kontrollimine on Rail Balticu projekti puhul kokku leppimata, sest selleks on siiani vajadus puudunud. Kuni 30.06.2015 kehtinud planeerimiseaduse alusel teeb maakonnaplaneeringute osas järelevalvet Rahandusministeeriumi Planeeringute osakond.

6. Teie vastuse kohaselt olete 11.01.2017 edastanud vaide esitajale soovitud andmed trassikoridori pikkuste kohta. Kas MKM väljastab vaide esitajale täiendavalt ka andmed trassil olevate kurvide raadiuste kohta, mida vaide esitaja on soovinud? Kui väljastab siis mis aja jooksul?

Tänapäeval ei ole võimalik uue raudtee trassile jäävate raadiuste andmeid välja anda, sest raudtee kurvide raadiused selgitatakse välja eelprojekteerimise käigus. Eelprojekti koostamine toimub riigihanke „Rail Baltic 1435 mm trassi Harju, Rapla ja Pärnu maakonnaplaneeringute teemaplaneeringute tehniline koostamine, asjakohaste detailplaneeringute, keskkonnamõju strateegilise hindamise ja keskkonnamõju hindamise ning raudtee eelprojekti ja raudteega seotud ehitiste eelprojektide koostamine“ (viitenumbri 140345) raames ja valmis eelprojekt esitatakse TJA-e 2018. a I kvartalis. Ühtlasi on oluline välja tuua, et ettepanekud, mis maakonnaplaneeringute käigus esitatakse kantakse eelprojekti jooksvalt ja seega ei ole me valmis välja andma poolikut informatsiooni, kuna materjalid mida soovitakse mõõta on suure tõenäosusega töötlemise ajaks vananenud ja saavad viia väärate järelduste tegemiseni.

7. Olete oma vastuses märkinud, et olete avalikkust teavitanud, et Maa-ameti geoportaali kitsenduste kaardirakenduses on käesoleva aasta algusest nähtav kavandatava RB raudteekoridori asukoht. Rakenduses on olemas vajalikud tööriistad tegemaks erinevaid mõõtmisi ning analüüsi. Kaardirakenduse leiduvat infot uuendatakse jooksvalt. Eeldame, et nimetatud rakendus on PDF failide ning paberdokumentide kõrval veelgi mugavam võimalus andmetega tutvumiseks ning analüüside (mõõtmiste) teostamiseks ning peaks rahuldama meie hinnangul ka vaide esitaja vajadusi. Kas olete teabenõude vastuses sellest teavitanud ka vaide esitajat ning kas eeltoodud kaardirakenduselt on võimalik mõõta trassi kurvide raadiusi?

MKM ei ole siiani vaide esitajat sellisest võimalusest eraldi ametlikult teavitanud. Küll aga kinnitasid 10.02.2017 Pärnu Maavalitsuses toimunud Rail Balticu maakonnaplaneeringu vaide käsitleval kohtumisel osalenud MTÜ ARB esindajad X.Xxxxxx ja X. Xxxxxxx, et on antud võimalusest teadlikud (protokoll kohtumise kohta on veel koostamisel).

Antud võimalus Maa-ameti kaardiserveri kasutamiseks avanes pärast päringu esitamist MKMile, 4. jaanuarist 2017. Antud võimaluse olemasolust on teavitatud Maa-ameti kodulehel ja ka sotsiaalmeedia vahendusel. Ühtlasi on antud võimalus saanud kajastatud www.railbaltic.info kodulehel ja selle teemalises infokirjas.

Samuti oleme seisukohal, et kaardirakenduse ja selle tööriistade abil on võimalik teha mõõtmisi ja analüüsi trassi kohta maakonnaplaneeringutele kohases täpsusastmes.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Avalik teave

Avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke

ülesandeid täites (AvTS § 3 lõige 1). Teabevaldaja on kohustatud võimaldama juurdepääsu tema valduses olevale teabele seaduses sätestatud korras (AvTS § 9 lõige 1). Seega saab teabenõude korras küsida teabevaldaja valduses olevatest dokumentidest koopiaid või andmekogusest väljavõtteid. Juhul, kui teabevaldaja valduses ei ole vaide esitaja poolt soovitud dokumenteeritud teavet, siis ei ole teabevaldaja kohustatud teistelt asutustelt/ettevõtelt teabenõude täitmiseks teavet küsima.

Teabenõudele vastamine

AvTS § 18 kohaselt tuleb teabenõudele vastata viie tööpäeva jooksul, kas väljastada teabenõudja poolt soovitud teave või keelduda teabenõude täitmisest kui teabevaldajal puudub teabenõudja poolt soovitud teave. Antud juhul on vaide esitaja soovinud MKM-lt Rail Baltic (edaspidi RB) maakonnaplaneeringu faile DWG, DXF või muus sarnases töötlust võimaldavas formaadis. Varasemalt on MKM keeldunud vaide esitaja poolt soovitud teabe väljastamisest põhjusel, et tegemist on töödokumentidega ning need ei pruugi olla viimases seisus. Eeltoodust võis järeldada, et vaide esitaja poolt soovitud tööfailid on MKM-i valduses. Sellele viitasin ka 30.12. 2016 tehtud vaideotsuse selgitustes.

27.12.2016 esitatud teabenõudes palus vaide esitaja järjekordselt RB maakonnaplaneeringu faile DWG, DXF või muus sarnases töötlust võimaldavas formaadis. Seekord keeldus MKM teabenõude täitmisest põhjusel, et *teabenõude täitmiseks tuleb teavet täiendavalt süstematiseerida ja analüüsida ning selle alusel uus teave dokumenteerida. Tulenevalt eelnevast loetakse ka teabenõue selgitustaotluseks ja sellele vastatakse 30 kalendripäeva jooksul.* Mida süstematiseerimise ja analüüsi all silmas peetakse, seda keeldumisest ei selgu.

Täiendavalt märkis MKM, *et juhul kui oskate juba praegu välja tuua Teid huvitavad mõõtmist vajavad kohad Rail Baltic Pärnu maakonnaplaneeringus palun esitage need võimalikult konkreetset ning täpselt, et saaksime need Teile operatiivsemalt ning kogu materjali läbi töötlemata edastada.*

Eeltoodud vastusest ei olnud vaide esitajale arusaadav, mis põhjusel loeti tema teabenõue selgitustaotluseks, kui ta soovis olemasolevatest failidest koopiaid, salvestatuna tema poolt soovitud formaati, mis tema hinnangul ei eeldaks täiendava teabe kogumist. Kui teabenõudja soovib dokumentidest koopiat, ei anna see teabevaldajale ilma õigusliku aluseta ega selgitusteta lugeda teabenõuet selgitustaotluseks.

Kui teabe salvestamine vaide esitaja poolt soovitud formaati nõuab täiendavate toimingute tegemist, sh andmete ülekontrollimist ja parandamist, võib tõepoolest olla põhjendatud teabenõude lugemine selgitustaotluseks, kuid seda tuleb sellisel juhul arusaadavalt põhjendada. Siin ei piisa ainult viitest, et tegemist on teabe analüüsimise ja süstematiseerimisega. Selgitustaotlustele vastamise üle puudub mul järelevalvepädevus.

Kui MKM-i valduses ei olnud vaide esitaja poolt soovitud töödokumente, siis oli MKM-il kohustus teabenõude täitmisest keelduda ning keeldumist põhjendada. Kui MKM-l ei olnud küll võimalik koopiaid väljastada, kuid ta soovis vaide esitajale vastu tulla, on see igati tervitatav, kuid see eeldab, et eelnevalt on teabenõude täitmisest keeldumist põhjendatud.

Mulle teadaolevalt on MKM vaide esitajale ka trassi pikkused edastanud, kuid kurvide raadiusi ei ole edastatud ega pole ka põhjendatud/selgitatud, kas need edastatakse või ei või mis põhjusel neid ei edastata. Seega ei ole MKM menetlenud teabenõuet nõuetekohaselt ega pole ka arusaadavalt ja üheselt mõistevalt selgitanud (erinevatel kordadel on keeldutud erinevatel põhjustel), miks vaide esitajale tema poolt soovitud kujul teavet ei väljastata. Samuti ei ole MKM kogu menetluse vältel vaide esitajat ega ka mind teavitanud, et tema valduses ei ole tööfaile.

Alles täiendava järelepärimise vastuses on MKM mulle selgitanud: „...Tööfailid on OÜ Reaalprojekti juhitava konsortsiumi valduses. Töö valmimisel esitatakse andmed lepinguga ettenähtud kujul töö Tellijale (selleks on Tehnilise Järelevalve Amet). Nagu ka eelmises punktis välja tõime ei ole tänaseni andmete kasutamist DWG, DXF või mõnes muus sarnases vormingus MKM-i töös tarvis läinud. Andmete salvestamiseks soovitud kujule enne planeeringu lõpplahenduse valmimist on vajalik antud töö maakonnaplaneeringute koostajalt täiendavalt tellida.“ Samuti on projekti koostanud firma selgitanud, et antud juhul on tegemist erakordselt mahuka infobaasiga, mille ülekandmine AutoCadi ei ole meie arvutipargi võimsustega tehtav.

Eeltoodust saab järeldada, et MKM-i valduses ei ole maakonnaplaneeringu tööfaile. Seega ei ole võimalik MKM-l ka vaide esitaja poolt soovitud koopiaid teha ning MKM ei ole vaide esitaja poolt soovitud teabe osas teabevaldjaks. Rõhutan veelkord, et teabenõude korras saab küsida ainult teabevaldaja valduses olevat dokumenteeritud teavet.

Isegi juhul, kui MKM-i valduses oleks vastav tööfail olemas, siis ei saa teabenõudja nõuda teabe väljastamist tema poolt soovitud kujul, kui selleks puuduvad tehnilised võimalused. Teabenõude täitmisest keeldumise korral tuleb seda teabenõudjale ka arusaadavalt põhjendada. Vastasel juhul tekib arusaam, et keeldumiseks puudub seaduslik alus.

Kuna antud juhul mulle arusaadavalt ei ole tööfaile, millist soovis vaide esitaja koopiat, MKM-i valduses, siis oleks MKM pidanud teabenõude täitmisest keelduma põhjusel, et tema valduses ei ole vaide esitaja poolt soovitud maakonnaplaneeringu tööfaile, mistõttu pole võimalik neist ka koopiaid vaide esitaja poolt soovitud kujul teha. Ehk siis antud juhul ei ole MKM nõuetekohaselt keeldunud teabenõude täitmisest ega ka põhjendanud keeldumist (AvTS § 23 lg 3). Samuti ei ole MKM täitnud AvTS §-st 15 tulenevat teabevaldaja selgitamiskohustust.

Keeldumise aluseks ei saa olla see, et teabevaldaja ei pea vajalikuks teabe väljastamist. Samuti ei saa MKM otsustada vaide esitaja eest, milline teave on talle piisav ning kas on põhjendatud teabe küsimine mõnes teises vormingus. Samuti ei saa MKM teabevaldajana eeldada, et vaide esitaja või inspeksioon peaks teadma, millised dokumendid on MKM-i valduses ja millised mitte. Selleks ongi ettenähtud HMS §-st 40 tulenev ärakuulamise kohustus.

HMS § 5 lõikest 2 tulenevalt viiakse haldusmenetlus läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult ja lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele. Samuti peab halduse õigusakt ja toiming olema kohane, vajalik ning proportsionaalne seatud eesmärgi suhtes. Kuigi inspeksioon ei saa asuda teabevaldaja asemele ja põhjendada teabevaldaja eest teabenõude täitmisest keeldumist, on vastavad põhjendused ära toodud MKM selgitustes käesolevas vaideotsuses.

Lähtudes eeltoodust, et MKM-i valduses ei ole maakonnaplaneeringu tööfaile ning seega pole võimalik neist ka koopiaid edastada ning avastavad selgitused on leitavad käesolevas vaideotsuses, siis proportsionaalsuse põhimõttest lähtuvalt, ei tee ma MKM-le ettekirjutust vastata täiendavalt teabenõudele ja keelduda nõuetekohaselt teabenõude täitmisest ning selgitada arusaadavalt keeldumise põhjuseid. Küll aga tuleb MKM-l edaspidi lähtuda teabenõuetele vastamisel AvTS-s sätestatud nõuetest.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel